

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2024/618>

Materiál v pripomienkovom konaní do 06.12.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo financií SR predkladá materiál do medzirezortného pripomienkového konania na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na september – december 2020, schváleného uznesením vlády SR č. 547/2020 z 9.9.2020.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu zákona je: 1. v záujme znižovania administratívnej záťaže zjednodušiť proces registrácie pre oprávnených spotrebiteľov, ktorí už sú registrovaní ako platitelia dane, 2. v nadväznosti na elektronizáciu komunikácie medzi jednotlivými subjektmi a správcom dane zrušiť povinnosť preukazovať sa povoleniami a osvedčeniami o registrácii, 3. legislatívna úprava zdieľania elektriny, ktorá reflektuje na aktuálne trendy v energetickej politike, 4. vypustiť osobitné ustanovenie pre stlačený zemný plyn § 39a, pretože súčasne platná smernica Rady 2003/96/ES o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny nerozlišuje daňovú diferenciaciu pre stlačený zemný plyn (CNG) a skvapalnený zemný plyn (LNG). Predmetom dane by bol zemný plyn ako taký, a to bez ohľadu na to, či sa ako pohonná látka alebo palivo bude používať v stlačenej forme ako (CNG) alebo v skvapalnenej forme ako (LNG), 5. zjednotiť sadzbu dane ustanovenú na skvapalnené plyné uhľovodíky kódu kombinovanej nomenklatúry 2711 12 až 2711 19 00 podľa zákona č. 98/2004 Z. z. so sadzbou dane pre zemný plyn, ak je používaný ako pohonná látka. 6. Navrhuje sa zvýšenie sadzby dane pre zemný plyn používaný ako pohonná látka z 9,36 Eur/MWh na 10,68 Eur/MWh a zároveň sa znižuje sadzba dane pre LPG používaný ako pohonná látka zo 182 Eur/1000 kg na 161 Eur/1000 kg.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.04.2025, okrem vymedzených ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr.

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu je zníženie administratívnej záťaže pri niektorých konaniach, legislatívne definovať z daňového hľadiska zdieľanie elektriny, zosúladiť niektoré ustanovenia zákona s právom EÚ a upraviť niektoré sadzby daní. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Pripomienka k čl. I novelizačnému bodu 1

V záujme eliminácie nesprávneho výkladu pojmov uvedených v písmenách p) až s) žiadame slovo „osoba“ nahradiť slovom „podnikateľ“ alebo slovným spojením, osoba, ktorá je podnikateľom“.

Odôvodnenie:

Uvedené žiadame z dôvodu, že podľa platného znenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z. z.“) by sa mohlo stať, že do definície pojmov uvedených v predmetných písmenách by mohli spadnúť aj fyzické osoby nepodnikatelia alebo osoby, nepodnikatelia, ktoré len napríklad rozpočítavajú elektrinu medzi jednotlivé domácnosti, ktoré sú vlastníčkami nebytového priestoru, napr. garáže.

2. Pripomienka k čl. I novelizačnému bodu 1 písm. p) a q)

V novelizačnom bode 1, písm. p) a q) žiadame upraviť/aktualizovať znenie poznámku pod čiarou k odkazu 10a), keďže podľa zákona č. 251/2012 Z. z. § 6 ods. 4 neobsahuje písmená.

Odôvodnenie:

Legislatívno – technická úprava.

3. Pripomienka k čl. I novelizačnému bodu 3 písm. aa)

V novelizačnom bode 3, písm. aa) žiadame slovo „a“ za slovami „zdieľanie elektriny“ nahradiť slovom „alebo“.

Odôvodnenie:

Ide o spresnenie ustanovenia, aby bolo zrejmé, že dodaním elektriny konečnému spotrebiteľovi je buď zdieľanie elektriny alebo jej dodanie na nabíjajúcu stanicu., teda že ide o dve rozdielne skutočnosti a nemusia byť obe činnosti splnené naraz.

4. Pripomienka k čl. I - vloženie nového novelizačného bodu 17

Za novelizačný bod 16 navrhujeme vložiť nový novelizačný bod 17, ktorý znie:

„17. V § 15 ods. 2 sa za slovo „spotrebovanou“ vkladajú slová „alebo zdieľanou15aa)“.

Odôvodnenie:

Ustanovenie navrhujeme doplniť v nadväznosti na novelizačný bod č. 3, kedy sa za dodanie elektriny považuje aj jej zdieľanie, pričom výkon zdieľania na vlastnú spotrebu budú vykonávať práve výrobcovia OZE.

Ostatné novelizačné body sa primerane prečísľujú.

5. Zásadná pripomienka k čl. I - vloženie nového novelizačného bodu

V § 31 sa dopĺňa ods. (3), ktorý znie:

„(3) Od dane je oslobodený aj plyn vyrobený z biometánu alebo iného obnoviteľného zdroja, ktorý je použitý ako pohonná látka.““

Ostatné body sa adekvátne prečísľujú.

Odôvodnenie:

V zmysle našich argumentov uvedených v nasledujúcich pripomienkach, ktorými sa mení a dopĺňa čl. II. návrhu

6. Zásadná pripomienka k čl. I novelizačnému bodu 22

V novelizačnom bode 22 sa v § 28 písm. c) upravuje predmet dane aj na plyn získaný z biomasy, bioplyn biometán PpKN 2711 29 00 (ďalej len „bioplyn“). Text § 28 písm. c) navrhujeme upraviť tak, aby ako predmet dane podľa § 28 písm. c) bol zaradený aj stlačený bioplyn (bioLNG/bioCNG).

Súčasne, v súvislosti s doterajšími poznatkami z praxe, je produkt, ktorým je bioLNG, zaraďovaný do PpKN 2711 19 čo sú vlastne skvapalnené plynné uhľovodíky, ktoré sú však predmetom dane podľa § 6 ods. 1 písm. f) zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja. Otázkou je ako sa má postupovať pri zdaňovaní bioLNG ak skvapalnený zemný plyn (LNG) je predmetom dane podľa § 28 písm. a) a bioplyn, ktorý by mal slúžiť na výrobu bioLNG, je predmetom dane podľa § 28 písm. c)?

7. Zásadná pripomienka k čl. I novelizačnému bodu 24

V § 30 ods. 1 písm. b) sa ustanovuje sadzba dane na zemný plyn, ktorý je používaný ako pohonná látka, pričom sadzba dane sa ustanovuje na jednotku MWh. Vzhľadom na to, že skvapalnený a stlačený zemný plyn/bioplyn (LNG/bioLNG, CNG/bioCNG) sa obchoduje/predáva, v hmotnostných jednotkách, najčastejšie v kg (viď spotové ceny na burze, atď.), žiadame sadzbu dane upraviť aj na hmotnostnú jednotku, ktorou je kg alebo jednoznačne ustanoviť koeficienty prepočtu z MWh na kg, keďže stanovenie sadzby dane v prípade predaja zemného plynu/bioplynu ako (LNG/bioLNG, CNG/bioCNG), a to za skutočnosti, že by sadzba dane bola určená na jednotku MWh by mohlo viesť k nejasnostiam a potenciálnym sporom v daňovom konaní.

8. Pripomienka k čl. I novelizačnému bodu 24

V § 30 ods. 2 sa ustanovuje, že akýkoľvek plyn, ktorý nie je uvedený v § 28, a ktorý je použitý ako palivo alebo pohonná látka, sa uplatní sadzba dane podľa odseku 1. Rozumieme tomu správne, že v zmysle predmetného ustanovenia sa sadzba dane podľa § 30 uplatní napr. na vodík, ak sa použije ako palivo alebo pohonná látka?

Ak áno, kto je v tomto prípade platiteľom spotrebnej dane. Je to dodávateľ vodíka napr. na čerpaciu/plniacu stanicu vodíka alebo osoba, ktorá je prevádzkovateľom tejto plniacej/čerpacej stanice vodíka?

9. Zásadná pripomienka k čl. I – vloženie nových novelizačných bodov 28 a 29

Za novelizačný bod 27 navrhujeme vložiť nové novelizačné body 28 a 29, ktoré znejú:

„28. V § 33 odsek 5 znie:

„(5) Daňová povinnosť nevzniká na daňovom území osobe

- a) pri dodaní zemného plynu do iného členského štátu alebo na územie tretieho štátu,
- b) podľa § 34 z preukázateľne zdaneného zemného plynu.“

29. V § 34 ods. 1 písm. b) sa slovo „spotrebovala“ vkladajú slová „iný ako preukázateľne zdanený“..“

Ostatné novelizačné body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Rovnako ako je tomu v prípade doplnenia ustanovení týkajúcich sa dodania preukázateľne zdanenej elektriny platiteľovi dane z elektriny, žiadame túto možnosť doplniť aj v prípade dodania preukázateľne zdaneného zemného plynu pre platiteľa dane zo zemného plynu. Týmto doplnením sa umožňuje aj v prípade platiteľov dane zo zemného plynu umožniť väčšiu flexibilitu v rámci nadobúdania zemného plynu.

10. Zásadná pripomienka k čl. II.

Navrhujeme doplniť novelizačný bod 3 s cieľom rozšíriť oslobodenie od spotrebnej dane aj pre biogénnu látku určenú na použitie ako pohonná látka alebo palivo. Do ustanovenia § 10 navrhujeme za odsek 3 doplniť nový odsek 4 v nasledovnom znení:

„Od dane je oslobodená biogénna látka uvedená v § 4 ods. 7 písm. a) určená na použitie ako pohonná látka v doprave.

“Ostatné odseky § 10 sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

V zmysle aktuálne platnej právnej úpravy SR sa na biopalivá aplikujú rovnaké sadzby spotrebnej dane na liter biopaliva ako na palivá fosílného pôvodu. Biopalivá sú však kľúčovým nástrojom pre plnenie ambiciózných cieľov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie v doprave, znižovanie emisií skleníkových plynov v doprave a taktiež napomáhajú zvyšovaniu energetickej bezpečnosti.

Sadzby spotrebnej dane na biopalivá sú v súčasnosti vyššie ako na fosílna palivá, čo výrazným spôsobom brzdí ich ďalší rozvoj a využitie, čo má negatívny dopad na samotné plnenie cieľov. Revízia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov ukladá ČS EÚ plnenie cieľa v sektore dopravy pre rok 2030, ktorý predstavuje buď 29 % podiel obnoviteľných zdrojov v doprave alebo 14,5% zníženie emisií skleníkových plynov v doprave. Pre dosiahnutie uvedených cieľov, zachovanie domácej výroby, konkurencieschopnosti, hospodárskeho rastu a zamestnanosti v SR je potrebná významná zmena spočívajúca vo zvyšovaní podielu obnoviteľných zdrojov energie v doprave.

Optimalizácia systému spotrebných daní pomôže zmierniť uvedený negatívny dopad na štátny rozpočet, ktorý bude spôsobený zníženým výberom na dani v dôsledku nahradenia spotreby tekutých palív za elektrinu, a zároveň plniť mimoriadne ambiciózne ciele v oblasti rozvoja obnoviteľných zdrojov v doprave. V prípade oslobodenia 100% biopaliva od spotrebnej dane sa jeho cena dostane na úroveň približne 1,06 eur/liter bez DPH, čím sa stáva konkurencieschopné voči biopalivu B7, ktorého cena so spotrebnou daňou je 1,21 eur/liter bez DPH. Odhady cien uvedené vyššie sú vypočítané ako priemer jednotkovej ceny za dlhšie monitorované obdobie.

Navrhované zníženie spotrebnej dane z biopaliva by stimulovalo využívanie vyšších objemov aktuálne dostupných biopalív, pričom investičné náklady na obmenu vozového parku budú zanedbateľné v porovnaní s rozvojom iných foriem alternatívneho pohonu (autobusy s pohonom na vodík, elektrinu, CNG). Palivo B100 sa využíva v praxi v zahraničí najmä pri ťažkej cestnej doprave (autobusy / nákladná doprava). Vozidlá kompatibilné s palivom B100 sú na trhu dostupné aj u bežných výrobcov vozidiel (Scania, MAN, Volvo, Renault).

Návrh na zavedenie daňového stimulu pre 100% biodiesel (B100) je jedným z opatrení aktualizovaného integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 - 2030, s názvom prevádzková podpora pre rozvoj nízkoemisnej verejnej osobnej dopravy. Oslobodenie alebo zníženie sadzby spotrebnej dane pre 100% biodiesel je už v súčasnosti zavedené v členských štátoch EÚ ako napríklad Rakúsko (<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10004908>) , Francúzsko (https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000044595989/LEGISCTA000044598185/#LEGISCTA000044604035) či vo forme schémy štátnej pomoci v Švédsku (<https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.55695>).

11. Zásadná pripomienka k čl. II.

Navrhujeme doplniť novelizačný bod s cieľom rozšíriť oslobodenie od spotrebnej dane aj pre biogénnu látku určenú na použitie ako pohonná látka alebo palivo. Do ustanovenia § 10 navrhujeme za odsek 3 doplniť nový odsek v nasledovnom znení:

„(5) Od dane je oslobodená aj biogénna látka s kódom kombinovanej nomenklatúry 2710 19 42 so 100 % obsahom uhlíka na biologickej báze a je určená na použitie ako pohonná látka v doprave.“.

Ostatné odseky § 10 sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie:

Európska zelená dohoda je strategický plán Európskej komisie, ktorého cieľom je transformovať hospodárstvo Európskej únie (EÚ) smerom k ekologickej a udržateľnej budúcnosti. Jej hlavné zámery zahŕňajú zníženie emisií skleníkových plynov o 55 % do roku 2030 (v porovnaní s úrovňami z roku 1990) a dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050. Ide o kľúčovú odpoveď na klimatickú krízu a snahu EÚ zabezpečiť ekologickú transformáciu všetkých hospodárskych sektorov.

Jedným z konkrétnych opatrení, ktoré môže podporiť dosahovanie cieľov Európskej zelenej dohody, je oslobodenie biopalív od spotrebnej dane. Toto opatrenie môže:

- Znížiť ceny pohonných látok: To môže byť významná úľava pre sektor cestnej dopravy, ktorý je výrazne ovplyvnený výkvmi cien pohonných hmôt.
- Zvýšiť konkurencieschopnosť podnikateľských subjektov: Nižšie ceny pohonných hmôt pomôžu udržať prevádzkové náklady na prijateľnej úrovni, čo podporí konkurencieschopnosť slovenských dopravcov.
- Stimulovať nákupy pohonných hmôt na Slovensku: Ak sa ceny pohonných látok vyrovnajú tým v okolitých krajinách, očakáva sa zvýšenie objemu čerpania palív na Slovensku. To by mohlo viesť k vyšším daňovým príjmom, napriek zníženiu spotrebnej dane na biopalivá.

Biopalivá, ako je napríklad bionafta B100 alebo HVO zohrávajú kľúčovú úlohu v ekologizácii dopravy. Sú charakteristické svojimi vlastnosťami:

- Obnoviteľnosťou a udržateľnosťou: Vyrábajú sa z rastlinných olejov, živočíšnych tukov alebo odpadu, čím pomáhajú znižovať záťaž na fosílny zdroje.
- Znižovaním závislosti na fosílnych palivách: To prispieva k energetickej bezpečnosti a je v súlade s prioritami Európskej zelenej dohody a iniciatívami ako Fit for 55 a Repower EÚ, ktoré podporujú rozvoj obnoviteľných zdrojov energie.

Oslobodenie bionafty B100 a HVO od spotrebnej dane môže:

- Motivovať dopravcov k investíciám do ekologických vozidiel: Dopravcovia budú mať vyššiu motiváciu investovať do vozidiel, ktoré sú schopné jazdiť výhradne na biopalivá, čo by mohlo zvýšiť podiel týchto pohonných hmôt na trhu.
- Dekarbonizovať cestnú dopravu: Zníženie emisií skleníkových plynov v sektore dopravy je kľúčové na dosiahnutie klimatických cieľov EÚ.

Týmto spôsobom môže Slovensko podporiť prechod na ekologickejšie druhy pohonných látok, prispieť k plneniu záväzkov vyplývajúcich z Európskej zelenej dohody a zároveň podporiť hospodársku stabilitu sektora dopravy.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2024/618>